

Vraag	Antwoord	Scores
32	maximumscore 2 Uit het antwoord moet blijken dat	
	<ul style="list-style-type: none"> urine ureum bevat / stikstofhoudende stoffen bevat / N bevat de (uro)bacteriën (in de poep) zorgen voor ammonificatie / voor de omzetting (van ureum) naar ammoniak 	1 1
	<i>Opmerkingen</i>	
	– <i>Als de kandidaat in plaats van ureum urinezuur noemt, dit niet fout rekenen.</i>	
	– <i>Als de kandidaat in het antwoord voor het tweede scorepunt rottingsbacteriën noemt, dit niet fout rekenen.</i>	
33	A	2
34	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat blauwzuurgas door sommige personen pas wordt geroken wanneer de grenswaarde al is bereikt.	
35	maximumscore 2	
	1 orgaan(-niveau)	
	2 molecuul(-niveau)	
	3 organisme(-niveau)	
	4 cel(-niveau)	
	indien vier nummers correct	2
	indien drie of twee nummers correct	1
	indien minder dan twee nummers correct	0
36	maximumscore 2	
	• (letter) P	1
	• (letter) S	1

Paddentrek

- 37** **maximumscore 1**
Uit het antwoord moet blijken dat (door de hogere lichaamstemperatuur) enzymen beter werken / de enzymactiviteit hoger is / reacties sneller verlopen / moleculen sneller bewegen (waardoor de padden een hogere stofwisseling hebben).

Vraag	Antwoord	Scores
<p>38 maximumscore 1</p>	<p>voorbeelden van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De zuurstofvoorziening is beter. – De diffusie van koolstofdioxide is groter. – Het diffusieoppervlak is groter. – De oppervlakte-inhoud-verhouding is gunstiger. 	
<p>39 maximumscore 1</p>	<p>Uit het antwoord moet blijken dat in een klont de eieren (in het midden) beter beschermd zijn tegen predatie/uitdroging.</p>	
<p>40 maximumscore 2</p>	<p>1 onjuist 2 juist 3 onjuist</p>	
	<p>indien drie nummers correct indien twee nummers correct indien minder dan twee nummers correct</p>	<p>2 1 0</p>
<p>41 maximumscore 1</p>	<p>voorbeelden van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Brulkickers kunnen ziektes introduceren. – Ze kunnen andere kikkersoorten wegconcurreren. – Ze vormen een bedreiging voor zeldzame insecten. 	
	<p><i>Opmerkingen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Aan een antwoord als “Ze horen hier niet”, geen scorepunt toekennen.</i> – <i>Aan een antwoord als “Ze verstoren het ecosysteem”, geen scorepunt toekennen.</i> 	
<p>42 maximumscore 1</p>	<p>Uit het antwoord moet blijken dat zo andere factoren / toevallige effecten worden uitgesloten.</p>	
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Als de kandidaat antwoord geeft aan de hand van een juist voorbeeld van een andere factor, het scorepunt toekennen.</i></p>	
<p>43 maximumscore 1</p>	<p>voorbeelden van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> – In het donkere gedeelte worden meer padden gevangen. – In de gedeeltes met licht worden minder padden geteld. 	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

44 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- Het resultaat bij rood licht lijkt het meest op het resultaat bij geen licht.
- Padden lijken licht te mijden, maar bij rood licht worden juist veel padden gevonden.

45 C 2

46 C 2

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 30 juni.

6 Bronvermeldingen

Designerkatten

afbeelding 1 Shutterstock; Sphynx cat isolated on a white background; chrisbrignell

afbeelding 2 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2023

afbeelding 3 Shutterstock; Munchkin Cat - Isolated; LifetimeStock

Tuberculose-bacterie speelt verstoppertje

afbeelding 1 van Soelingen, D., de Vries, G. Tuberculose; een ziekte die nog niet vergeten kan worden. *Bijblijven* 35, blz 10–19 (2019).

afbeelding 2 Shutterstock; Phagocytosis vector illustration. Labeled endocytosis educational scheme. Cycle with entrapment, vacuole formation, lysosomes fusion and digestion process. Educational immune system mechanism closeup.; VectorMine

Terug naar de mammoetsteppe?

afbeelding 1 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2023

afbeelding 2 Shutterstock; Graphical set of mammoth isolated on white background, vector illustration; Vorobiov Oleksii 8

Witte haai wordt zelf prooi

afbeelding 1 Shutterstock; great white shark, *Carcharodon carcharias*, preying on Cape fur seal, *Arctocephalus pusillus pusillus*, at Seal Island, False Bay, South Africa, Atlantic Ocean; Alessandro De Maddalena

afbeelding 2 Marine Dynamics – mirror.co.uk – 16 mei 2017

afbeelding 3 National Geographic – youtube.com – 19 augustus 2017

afbeelding 4 Wiley.com – Marinebiology.co – 30 augustus 2015